

חזקו ויאמיץ לבבכם

שיעורו השבועי של מו"ר ועט"ר הגאון הגדול הרב צמח מאזוז שליט"א

העלון מוקדש לעילוי נשמת מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבנו מאיר מאזוז זצוק"ל

השיעור משודר מידי שבוע בערוץ "קול ברמה" ביום ראשון בשעה 20:00 | נמסר ביום ראשון א' סיון תשפ"ו

מקבלים תורה - בכל שנה מחדש

כיצד 'בחר' בנו ה' מכל העמים, למרות שהציע את התורה גם לגויים? מדוע נוהגים לומר לפני קריאת התורה פסוק "ישמחו השמים". על קביעות עיתים לתורה, ואיך זה קשור לשר ששכח את המשרה. מה הם שלש המתנות הגדולות שקיבלנו בעצם ההתייצבות, והאם ההלכה נקבעת לפי רגשות. מדוע חייב האב למסור לבניו את המעמד הגדול שראה בעיניו, ואיך זה קשור למכחישי השואה. האם תומכי התורה יזכו לקום בתחיית המתים, מה ההוה אמינא ומה מסקנת הגמרא. 'אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון' | מתנות וסוכריות מהר סיני

הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם ה' מִלֵּךְ (דברי הימים א' ט"ז, ל"א). מהו הקשר של הפסוק הזה להוצאת ספר תורה? רבותינו מסבירים, שכיון שמאז שהקב"ה ברא את העולם ועד אותו היום שנתן את התורה, השמים והארץ רעדו מפחד שהקב"ה יחזיר אותם לתוהו ובוהו, ורק כאשר ראו השמים והארץ שעם ישראל קיבלו את התורה, רק אז הם נרגעו. ולכן כאשר מוציאים את ספר התורה, כאשר לומדים בתורה ועוסקים בה, מזכירים את הפסוק **"ישמחו השמים ותגל הארץ"**, כי על ידי עסק התורה - השמים והארץ רגועים כי הם יודעים שעכשיו יש להם קיום והם יכולים להמשיך ולהישאר בעולם. זהו הערך האמיתי של התורה!

השאלה הראשונה

המשנה במסכת אבות (פרק ג' משנה א') אומרת: **"לפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון, לפני מלך המלכים הקב"ה"**. אחרי מאה ועשרים שנה, שואלים אותנו בשמים על כל משך החיים שלנו בעולם הזה. והנה, הגמרא במסכת שבת (דף ל"א ע"א) מגלה לנו, שהשאלה הראשונה שישאלו אותנו היא: **"קבעת עתים לתורה?"** לא שואלים אותנו בתחילה על הנחת תפילין, ולא על שמירת שבת או על כשרות - כל אלו ודאי חשובים וישאלו אותנו עליהם בהמשך, אלא שהיסוד הראשון והפתח לכל הוא: **האם קבעת עיתים לתורה**. וכפי שאומרת הגמרא בראש מסכת סנהדרין (דף ז' ע"א): **"אינו תחלת דינו של אדם אלא על דברי תורה"**.

השר ששכח את תפקידו

מי שלא קבע עיתים לתורה במהלך חייו, דומה לשר מכובד ונשוא פנים ששלחו אותו מטעם המלכות לחוץ לארץ, לאיזו מדינה רחוקה, בשביל לקשור איתם קשרים מדיניים טובים. והנה, במקום לעשות את מה שאמרו לו ואת המשימה החשובה שהוטלה על כתפיו, הוא מגיע לאותה מדינה והולך לטייל, הולך לראות את הרחובות היפים, את הארמונות, את הבניינים ואת העתיקות. וברגע האחרון, כשהזמן תם, הוא חוזר למדינה שלו בלי שעשה מאומה. שואלים אותו במלכות: **"מה עשית במדינה ששלחנו אותך אליה?"** והוא עונה במבוכה: **"אוי, הייתי עסוק, הסתכלתי, טיילתי"**.

מי שלא קובע עיתים לתורה דומה ממש לאותו שר. אחרי שבעים או שמונים שנה שנות חיים, ואולי גם תשעים שנה -

חג שמביא את כל החגים

שבוע טוב ומבורך, וראש חודש טוב ומבורך. שנזכה כולנו רק לבשורות טובות, אמן כן יהי רצון. מורי ורבותי, אנחנו עומדים לקראת החג הגדול ביותר - חג השבועות, חג מתן תורה. אמנם זהו חג של יום אחד בלבד, אבל כל החגים כולם תלויים ועומדים בחג הזה, שבו קיבלנו את התורה הקדושה.

מאהבת ה' אתכם

אנחנו מברכים בכל יום בברכות השחר: **"הבוחר בעמו ישראל באהבה"**. מהו פירוש המילה "הבוחר"? כאשר הקב"ה רצה לתת את התורה, הוא היה יכול לתת אותה למיליוני בני אדם אחרים בעולם. היו את בני עשו, בני ישמעאל ועוד, אבל הקב"ה בחר לתת את התורה אך ורק לנו. הקב"ה אוהב אותנו! גם בתפילת ערבית אנחנו מברכים: **"ברוך אתה ה', אוהב את עמו ישראל"**. **הקב"ה אוהב אותנו, ולכן הוא בחר לתת לנו את התורה**.

בתחילה, בא הקב"ה לבני ישמעאל ושאל אותם אם הם רוצים לקבל את התורה. אמרו לו בני ישמעאל: **"מה כתוב בה?"** אמר להם: כתוב בתורה **"לא תגנב"** (שמות כ', י"ג). אמרו לו: **"אנחנו כולנו גנבים, אנחנו לא יכולים להסתדר עם התורה הזאת"**. אחר כך, בא הקב"ה לבני עשו ושאל אותם אם הם רוצים את התורה. אמרו לו: **"מה כתוב בתורה?"** ה' היה יכול לומר להם שכתוב בה **"כבד את אביך ואת אמך"** (שם י"ב) - מצוה שעשו כידוע קיים בהידור רב. אבל הקב"ה אמר להם את מה שמנגד לטבעם, אמר להם: כתוב בתורה **"לא תרצח"** (שם י"ג). אמרו בני עשו: **"כולנו רוצחים, חיים על חרבנו"**. מכאן ראינו כיצד הקב"ה **סובב את הדברים ובחר שהתורה תהיה אך ורק לנו**.

כשהשמים והארץ נשמו לרווחה

הערך של התורה הוא גדול ועצום מאד. רבותינו אומרים במסכת שבת (דף פ"ח ע"א), שבזמן שהקב"ה ברא את העולם במעשה בראשית, הוא עשה תנאי מפורש עם העולם ואמר להם, בנתיים הכל יעמוד באוויר, מחכים ומצפים ליום שהקב"ה יתן את התורה לעם ישראל. כאשר עם ישראל יקבלו את התורה - מעשה בראשית ימשיכו להתקיים, אבל אם הם חלילה לא יקבלו אותה - הכל יחזור לתוהו ובוהו. ומשום כך, אנחנו אומרים בכל פעם בהוצאת ספר תורה את הפסוק מספר דברי הימים: **"ישמחו"**

שהם נגמרים מהר והאדם אינו מרגיש כיצד חלפו - **יגיע היום שבו יעמוד לפני בית דין של מעלה, וישאלו אותו: "קבעת עיתים לתורה?"** ואז הוא יאמר: "אוי, היו לי טרדות, היו לי עניינים אחרים ודחופים". **אבל לצורך מה באת לעולם בכלל, אם לא בשביל התורה הקדושה?!**

אור תורה מחייהו

רבותי, היום הזה, יום מתן תורה, זהו יום עצום שבשבילו באנו לעולם, ובזכותו זוכים גם לקום בתחיית המתים. יש בגמרא, במסכת כתובות (דף ק"א עמוד שני), **אמר רבי אלעזר: "עמי הארץ אינם חיים"** (לעתיד לבוא בתחיית המתים), **שנאמר: "מתי כל יחי, רפאים כל יקמו"** (ישעיה כ"ו י"ד). רבי אלעזר אומר כאן, שלעתיד לבוא, שכולנו מאמינים באמונה שלמה שתהיה תחיית המתים, באותו זמן יהיו כאלו שלא יקומו, ומי הם? אלו שלא עוסקים בתורה, לא יזכו חלילה לתחיית המתים. הם יישארו עצמות כמו שהיו.

הזכרנו את דברי הגמ' על החובה לקבוע עיתים לתורה. קביעות עיתים לתורה, אין הפירוש בהכרח שצריך להיות אברך שלומד כל היום מהבוקר עד הלילה, אלא קביעות עיתים לתורה פירושו שהאדם יקבע זמן מסוים וקבוע ללמוד, חוק ולא יעבור! כל ערב ילך וישמע שיעור תורה, כל אחד ואחד במה שמתאים לו - אם בפרשת השבוע, אם בהלכה ואם בגמרא. העיקר שתהיה קביעות עיתים לתורה. כי מי שלא קובע עיתים לתורה, לפי דברי רבי אלעזר, אינו יוכל לזכות לתחיית המתים.

וממשיכה הגמרא ומספרת: "אמר ליה רבי יוחנן: לא ניחא למרייהו דאמרת להו הכי" - רבי יוחנן אומר לרבי אלעזר, לא נוח לאדונם של ישראל - להקב"ה, שאמרת להם עליהם דבר חמור כזה. שמי שלא קובע עיתים לתורה לא יזכה לתחיית המתים.

השיב לו רבי אלעזר לרבי יוחנן: "מקרא אני דורש, דכתיב: **"כִּי טַל אֹרֹת טֶלֶף, וְאַרְצָא רָפָאִים תְּפִיל"** (ישעיה כ"ו, י"ט). כל המשתמש באור תורה - אור תורה מחייהו, וכל שאין משתמש באור תורה - אין אור תורה מחייהו". מה אני יכול לעשות, הרי זה פסוק מפורש, וכי אני יכול חלילה לחלוק על הפסוק?!

הגמרא שם ממשיכה במעשה: "כיון דחזייה דקא מצטער" - כיוון שראה רבי אלעזר את רבי יוחנן שהוא שרוי בצער גדול על עם ישראל, ניחם אותו ואמר לו: "רבי - אל תצטער - מצאתי להם תקנה" מהתורה! שנאמר: **"וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בָּהּ אֱלֹקֵיכֶם, חַיִּים כְּלָלֶם הַיּוֹם"** (דברים ד' ד'). וכי אפשר לדבוקי בשכינה - האם אפשר לו לאדם בשר ודם לדבוק ממש בשכינה? והלאו כתיב במקום אחר: **"כִּי ה' אֱלֹקֶיךָ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא"** (שם כ"ד). אלא הפירוש הוא כך: כל המשיא בתו לתלמיד חכם, והעושה פרקמטיא (מסחר) לתלמידי חכמים, והמהנה תלמידי חכמים מנכסיו - מעלה עליו הכתוב כאילו נדבק בשכינה. ואם כן, גם אותם אנשים שרבי יוחנן הצטער עליהם יקומו לתחיית המתים.

ההלכה נקבעת לפי רגשות?!

שואלים המפרשים: מה זאת אומרת, וכי דברים רוחניים נקבעים לפי הרגשות? בתחילה רבי אלעזר אומר בנחרצות שעמי הארצות אינם זוכים לתחיית המתים, ואחר כך, בגלל שרבי יוחנן מצטער, פתאום רבי אלעזר "מוצא" להם תקנה, שכל מי שתורם ועוזר מכספו לתלמיד חכם גם הוא יזכה לקום? מהו פירוש הדברים?

מורי ורבי, הגאון רבי יצחק בוחניץ זצ"ל, בספרו "אור יצחק", מסביר בזה ביאור מתוק מדבש. הנה, מובא בתלמוד ירושלמי (מסכת תרומות, סוף פרק שמיני), שכאשר רבי יוחנן היה מגיע בכל יום לבית המדרש, היו באים מיד כל התלמידים, מתאספים סביבו ושואלים שאלות קשות בכל חלקי התורה, והוא היה מעיין שופע מכל חכמה ועונה להם על הכל.

והנה, יום אחד בא ריש לקיש ושאל את רבי יוחנן שאלה עמוקה,

והוא עונה לו בפשטות: "איני יודע". שאל אותו עוד שאלה, ושוב ענה: "איני יודע". וכך חזר הדבר, והוא לא ענה לו באותו היום על שום דבר ממה ששאל אותו. על כל דבר ששאל אותו השיב "איני יודע". תמה ריש לקיש ושאל אותו: "מה קרה היום, הרב? וכי שר השכחה השתלט עליך חלילה?" אמר לו רבי יוחנן בצער: "הייתי בדרך לבית המדרש, ופגשו אותי שוודים ולקחו ממני את הארנק שלי, וליבא בכיסא תליא (- הלב של האדם תלוי בכיסו, בארנקו). עכשיו, כשאין לי כסף ואין לי במה לפרנס את ביתי, דעתי אינה מיושבת עלי, ולכן איני יכול לענות לך".

ריש לקיש, שכידוע בעבר שלו לפני שחזר בתשובה היה ראש השוודים¹, שמע את הדברים ואמר מיד: "אני אלך אל אותם שוודים שגנבו את הכסף". הלך אליהם למאורה שלהם, שרק להם שתי שריקות חזקות, והם מיד הכירו אותו - זהו הרי החבר והמפקד שלהם מהעבר. ריש לקיש אמר להם: "מה זה עשיתם?! לקחתם את הארנק של הרב שלי! תביאו אותו עכשיו!". השוודים פחדו ממנו פחד מוות, והביאו לו מיד את הארנק כפי שהוא.

ריש לקיש לקח את הארנק בשמחה והחזיר אותו לרבי יוחנן. ראה זאת רבי יוחנן ואמר: "ברוך ה'. עכשיו תשאלו אותי כל מה שאתם רוצים לשאול, ואני אענה לכם". ואז ריש לקיש החל לשאול שוב, והוא חזר וענה על הכל כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק.

כשהכסף הופך לחלק מן התורה

על פי המעשה הזה שבירושלמי, מביא מורי ורבי פירוש נפלא ביותר. הוא אומר: מהו הפירוש של המילים בגמרא בכתובות "כיון דחזייה דקא מצטער"? כאשר רבי אלעזר ראה את רבי יוחנן הגדול, שברגע שאבד ממנו הארנק - הוא היה שרוי בצער גדול ולא היה יכול להתיישב וללמד תורה, באותו רגע הבין רבי אלעזר שהכסף הוא חלק מהתורה, הכסף של המחזיקים והתומכים בתורה - הוא חלק בלתי נפרד מגופה של תורה. וכך, מתוך הסברא הזו, הוא מצא מיד 'תקנה' עבור אלו שלא זכו לשבת וללמוד בעצמם כל היום, והם עוזרים ומחזיקים בממונם את התלמידי חכמים, כפי שעשו בשותפות המפורסמת יששכר וזבולון. ועל ידי כך מעלה עליהם הכתוב כאילו הם בעצמם ישובו ולמודו, וממילא מגיע להם לזכות לתחיית המתים.

לזכות לשלשה עולמות

כמה חשוב וקדוש הוא היום הזה, יום מתן תורה, שבזכותו אנחנו זוכים גם לתחיית המתים. זו לא "גלולת הרגעה" שאומרים לאנשים כדי להרגיע אותם אחרי שהם מקבלים בשורה קשה שמשהו נפטר חס ושלום, אלא זו האמת! אנחנו מחכים מאז ימי אברהם אבינו ועד היום - כארבעת אלפים שנה, אבל יגיע היום הגדול שבו תהיה תחיית המתים. כמו שאנו אומרים בכל יום בתפילת העמידה: "ונאמן אתה להחיות מתים".

רבותינו אומרים במסכת סנהדרין (דף צ ע"א), שמי שאינו מאמין בתחיית המתים מן התורה - כאשר יגיע יום תחיית המתים הוא ייזרק ולא יקום בתחיית המתים. אנחנו מאמינים בתחיית המתים, ותחיית המתים היא בזכות לימוד התורה הקדושה. מי שלומד תורה, וכן מי שעוזר ותומך בלומדי התורה, יזכה לקום בתחיית המתים.

ובנוסף למתנה הטובה והגדולה הזאת, שהקב"ה בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, אנחנו גם אומרים בכל יום, בתוך תפילת "ובא לציון": **"כְּרוּף אֱלֹקֵינוּ שִׁבְרָנוּ לְכַבֹּדוֹ, וְהַבְדִּילֵנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת, וְחַיִּי עוֹלָם נִטֵּעַ בְּתוֹכֵנוּ"**. על ידי התורה אנחנו חיים בעולם הזה ובעולם הבא, וגם זוכים בעולם השלישי - בתחיית המתים. **תודה לך, בורא עולמים, שנתת לנו את התורה!**

1. הוא זכה וחזר בתשובה, ונהיה תלמידו המובהק של רבי יוחנן! איזו זכות עצומה!

כמה מתנות טובות

בנוסף למתנה הגדולה הזאת של מתן התורה, שהפסוק אומר עליה: "אם לא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה, חֻקֹּת שְׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי" (ירמיה ל"ג כ"ה), יש עוד "בונס" מיוחד, מתנה גדולה שהקב"ה העניק לנו ביום חג השבועות - **מעמד הר סיני**, עצם מה שזכינו כולנו ועמדנו כאיש אחד בלב אחד לפני ההר, זה דבר חשוב בפני עצמו.

כולנו קראנו בליל הפסח בהגדה: "אילו קרבנו לפני הר סיני, ולא נתן לנו את התורה - דיינו". הקטע הזה לכאורה אינו מובן. אם הקב"ה היה מביא אותנו לפני הר סיני, אבל בסופו של דבר לא היה נותן לנו את התורה - האם באמת זה היה מספיק? וכי הולכים עד להר סיני בשביל להצטלם שם...?! הרי העיקר והתכלית של כל היציאה ממצרים היא קבלת התורה, ואם כן, מהו הדבר המיוחד כל כך בעצם העובדה ש"קרבנו לפני הר סיני"?

לראות את הקורונה בעיניים

אלא מסבירים רבותינו, כי מעצם המעמד הנשגב של הר סיני לבדו, קיבלנו כמה "סוכריות" גדולות ועצומות.

דבר ראשון: **פסיקת זוהמת הנחש**. רבותינו אומרים במסכת שבת (דף קמ"ו ע"א): "בשעה שבא נחש על חוה - הטיל בה זוהמה". מה זו זוהמה? בעבר, לא היו מבינים מה זה, כי בעבר היו הכופרים אומרים: "אנחנו מאמינים רק למה שאנחנו רואים בעיניים הפיזיות שלנו", ולכן לא היו מסוגלים להבין מה הפירוש של הזוהמה הרוחנית הזו.

אבל היום, בדורנו, אחרי שגילו את כל החיידקים, ובפרט אחרי מגפת ה'קורונה', כולנו מבינים היטב שישנם בעולם דברים שהעין לא יכולה לראות. האם משהו מכך ראה את נגיף ה'קורונה' בעיניים שלו? אף אחד לא ראה! אבל כולנו ראינו את התוצאה של הקורונה, כמה רבבות אנשים מתו ברחבי העולם. ומה זו ה'קורונה' הזו? זהו חיידק, כעין זוהמה.

והנה, הנחש הטיל בחוה זוהמה רוחנית של החטא. והגמרא במסכת שבת ממשיכה ואומרת: "ישראל שעמדו רגליהם על הר סיני - פסקה זוהמתן; ואומות העולם שלא עמדו רגליהם על הר סיני - לא פסקה זוהמתן". במעמד הר סיני זכינו כולנו והזדככנו מאור הקדושה העליון של הקב"ה שירד על הר סיני. היינו עטופים בקדושה גדולה וכך נעלמה מאיתנו הזוהמה שהטיל עלינו הנחש, ונהיינו קדושים וטהורים. אבל אומות העולם, שלא עמדו רגליהם על הר סיני, לא פסקה זוהמתן. זו אחת מה'סוכריות' שקיבלנו במעמד הר סיני.

מתנת הבושה ממעמד הר סיני

דבר שני שקיבלנו בעצם מעמד הר סיני - מידת **בושת הפנים**. כך הרי כתוב בפסוק, **"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אַל תִּירְאוּ, כִּי לִבְעֵבֹר נִסּוֹת אֲתֶכֶם בָּא הָאֱלֹהִים"** (שמות כ' י"ז). עם ישראל פחדו כאשר שמעו מפי הקב"ה בעצמו, את שתי הדיברות הראשונות: **"אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ", "לֹא יִהְיֶה לָּךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֶיךָ"** (שמות כ, ב-ג), ולכן שיצאה נשמתם של ישראל, עד שבאו מלאכי השרת והחזירו להם את הנשמה. ועם ישראל ביקשו משה רבנו: **"דַּבֵּר אֵתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה, וְאַל יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן נָמוּת"** (שמות כ' ט"ז), איננו רוצים עוד פעם למות. אמר להם משה רבנו לעם ישראל: **"אַל תִּירְאוּ"** - אל תפחדו כלל - **"כִּי לִבְעֵבֹר נִסּוֹת אֲתֶכֶם"** - הקב"ה רצה לרומם אתכם, להראות לכל העמים כולם שאתם העם הנבחר, ולכן הקב"ה בכבודו ובעצמו דיבר איתכם. מלך העולם, זה לא, להבדיל, נשיא ארצות הברית או נשיא רוסיה, שמגיע היום והם הולכים לעולם הבא שלהם, אלא זהו הקב"ה, שהוא חי וקיים לעד ולעולמי עולמים! הוא הבורא, הוא היוצר, והוא בעל הכוחות כולם, ובידו לעשות את הכל כרצונו. הוא בא

לרומם אתכם כדי שיראו כולם את הערך הגדול שלכם. אבל ה' בא גם בשביל דבר נוסף. משה רבנו מוסיף בהמשך הפסוק ואומר: **"וּבְעֵבֹר תִּהְיֶה יְרֵאתוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי תַחֲטְאוּ"**. הגמרא במסכת נדרים (דף כ' ע"א) דורשת, מה הפירוש של המילים **"תִּהְיֶה יְרֵאתוֹ עַל פְּנֵיכֶם"**? והגמרא אומרת: **"זו בושה"** - מלמד שהבושה מביאה את האדם לידי יראת חטא.

הרי גם אם אדם חלילה לא הצליח בכוחות עצמו להתגבר על היצר הרע, שהוא הרי מלאך, ואנחנו בסך הכל בני אדם בשר ודם, אבל הרבה פעמים האדם זוכה להימלט מן העבירות על ידי מידת הבושה. הוא חושב ומתבונן "מה יגידו עלי אנשים? איך אראה בפניהם?", וכך הוא מתבייש ועוצר בעצמו ולא עושה את העבירה. **זכינו למידת הבושה הזאת אך ורק בזכות מעמד הר סיני!**

מחסום הבושה כסגולה לשמירה

ולכן רבותינו אומרים: "כל אדם שיש בו בושת פנים, לא במהרה הוא חוטא" (נדרים שם), יכול להיות שאולי יכשל ויחטא לפעמים, אבל זה לא יקרה אצלו בקלות, כי הבושה היא מחסום רוחני חזק מפני החטא. עוד אומרים רבותינו שם בגמרא: "כל מי שאין בו בושת פנים - בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני", מפני שאת התכונה של בושת פנים קיבלנו רק במעמד הר סיני. אנחנו קוראים בכל יום בתפילת שחרית, לפני פתיחת "הודו": **"עז פנים לגיהנם, ובוש² פנים לגן עדן"**. מי שהוא עז פנים, והוא לא קיבל את אותה בושה - הוא הולך חלילה לגיהנם, אבל "בבוש פנים - לגן עדן". זוהי עוד סוכרייה שנייה שקיבלנו במעמד הר סיני.

מתנת האמונה - גדולה מכולן

אבל המתנה הגדולה ביותר מכולן שקיבלנו במעמד הר סיני - היא **האמונה**. לזכות לדעת שהקב"ה הוא בעל הבית של העולם. **אני אקרא בפניהם את לשונו הנפלאה של הרמב"ם בהלכות יסודי התורה** (פרק שמיני הלכה א'). הרמב"ם - הפילוסוף הגדול, הרופא הגדול והחכם הגדול, כותב כא דברים שהם צריכים להיות לנו דרך אור לכל החיים.

הרמב"ם כותב כך: **"משה רבנו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה - שהאמין על פי האותות, יש בלבו דופי, שאפשר שיעשה האות בלט וכישוף, אלא כל האותות שעשה משה במדבר, לפי הצורך עשאו, לא להביא ראיה על הנבואה. היה צריך להשקיע את המצריים - קרע את הים והצילן בתוכו. צרכנו למזון - הוריד לנו את המן. צמאו - בקע להן את האבן.... ובמה האמינו בו? במעמד הר סיני!"**

אמנם משה רבנו עשה את עשרת המכות, את קריעת ים סוף, הוא הביא את המן מן השמים, הביא מים וענני כבוד, אבל דעו שלא בגלל הניסים והאותות הללו האמינו בו עם ישראל, כפי שמסביר הרמב"ם, כי מי שמאמין רק בגלל אותות ומופתים - יש בלבו חיסרון ודופי, שהרי תמיד ישנו ספק בלב שמא האות נעשה על ידי אחיזת עיניים, בלט או כישוף. אלא שכל האותות שעשה משה במדבר, לפי הצורך השעה בלבד עשאו, ולא כדי להביא מהם ראיה על אמיתות הנבואה שלו. היה צריך להוציא את ישראל ממצרים - ולכן היה צריך להביא על מצרים עשר מכות; היה צריך לקרוע את הים כדי להצילם - קרע את הים. הכל נעשה מפני הצורך, ולא שעשה את האותות הללו כהוכחה כדי שיאמינו שנבואתו אמת.

והרמב"ם ממשיך: ובמה האמינו בו? במעמד הר סיני! שעינינו ראו ולא זר, ואוזנינו שמעו ולא אחר. האש והקולות והלפידים, והוא נגש אל הערפל והקול מדבר אליו, ואנו שומעים, משה משה לך אמור להן כך וכך. וכן הוא אומר, 'פְּנִים בְּפָנִים דִּבֶּר ה' עִמָּכֶם' (דברים ה' ד). וְנֹאמַר 'לֹא אֶת אֲבֹתֵינוּ כָּרַת ה' אֶת הַבְּרִית

2. יש סידורים שכתוב בהם "בושת פנים". מר אחי מרן ראש הישיבה זצ"ל, אמר שזו טעות, כי 'בושת' זה שם עצם. אם היה כתוב "עזות פנים לגיהנם", אז במקביל לזה היה צריך להיות גם כתוב **"בושת פנים לגן עדן"**. אבל כשאנחנו אומרים **"עז פנים"**, זה פועל, אדם שהוא עז פנים, לכן צריך להיות מקביל לזה **"בוש פנים"**, אדם שהוא בוש פנים הוא זוכה לגן עדן.

הזאת כי אתנו אנחנו אלה פה היום כלנו חיים" (שם ג').

בחרת בנו מכל העמים

קיבלנו במעמד הר סיני דבר גדול מאד. זכינו וראינו את הקב"ה מדבר איתנו פנים אל פנים, ואומר לנו: "אֲנִי ה' אֱלֹהֶיךָ". מאותו רגע, אין ולא יכול להיות עוד שום ספק בעולם. משה רבנו אומר לנו תורה: "הִשְׁמַע עִם קוֹל אֱלֹהִים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ כְּאִשֶּׁר שָׁמַעְתָּ אֹתָהּ וַיֵּחִי?" (דברים ד', לג). האם יש עוד עם בעולם ששמע קול אֱלֹהִים חיים מדבר אליו מתוך האש, כפי שאתה שמעת באוזניך, ונשאר לאחר מכן בחיים? אין דבר כזה בכל העולם כולו! הקב"ה לא התגלה מעולם לאף עם ולא דיבר פנים אל פנים, אלא אך ורק איתנו בלבד!

ולכן הפסוק אומר: "אַתָּה הָרֹאֶת לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד מִלְבָּדוֹ" (דברים ד', ל"ה). משה רבנו אומר לעם ישראל: אתה ראית בעיניך שאין עוד אחר בעולם, אלא רק הקב"ה לבדו, ולכן אנחנו חייבים להאמין בהקב"ה.

מעמד הר סיני הוא שנותן לנו את הכוח והאמונה, ובזכות המעמד הזה אנחנו, עם ישראל, עמדתו בגבורה בכל הצרות והרדיפות הקשות לאורך הגלות, ולא המרנו ולא החלפנו את הקב"ה באל אחר.

כאשר אתה יודע שיש לך ביד דף נייר פשוט, ויבוא מישהו וינסה להגיד לך: "דע לך שזה רכב", ודאי שאתה תתפלא ותאמר לו: "אתה משוגע? מה אתה חושב לשגע אותי? אני הרי יודע ורואה שזה בסך הכל נייר!". דבר שאדם רואה ויודע אותו באופן ברור, אף אחד לא יצליח לשקר עליך בדבר הזה.

לא נחליף את האמונה בשום מחיר

והנה, הקב"ה לא הסתפק רק בעצם המעמד באותו הדור. הקב"ה מצווה ומזהיר אותנו לדורות: "רַק הִשְׁמָר לָךְ וּשְׁמֹר וּפְשֹׁף מְאֹד, פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ וּפִי יְסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וּלְבְנֵי בְנֵיךָ" (דברים ד' ט'). שואלים המפרשים: מה הפירוש "הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ"? הרי לכאורה במעמד הר סיני רק האוזניים שמעו את הקולות? אלא, שבמעמד הר סיני הקב"ה התגלה אלינו, וראו אותו עם ישראל בדמיון הנבואה כזקן יושב ומלמד תורה. "אַתָּה הָרֹאֶת לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְבָּדוֹ".

והתורה הקדושה מבקשת מאיתנו: "הִשְׁמָר לָךְ, וּשְׁמֹר וּפְשֹׁף". מדוע התורה חוזרת כאן על לשון שמירה פעמיים באותו משפט? משום שהקב"ה יודע שהאדם מעוניין לשכוח את הדברים האלה, כי כך יוכל לומר לעצמו: "אין עלי שום עול, אני חופשי, אני עושה מה שאני רוצה ומה שאני מתאוה". לכן, חזר לנו הקב"ה פעמיים על עניין השמירה, כדי להזהיר אותנו לא לשכוח לעולם את מעמד הר סיני. וכידוע, זוהי אחת מעשר זכירות שתיקנו לנו חז"ל שצריכים לקרוא ולזכור בכל יום ויום - לזכור את מעמד הר סיני, והמטרה היא כדי להתחזק באמונה. לא נחליף את הקב"ה בשום תאוה, בשום עניין, בשום כסף שבעולם ובשום דבר שהוא נגד רצונו יתברך!

לפיד האמונה לדורות עולם

והתורה ממשיכה מיד באותו הפסוק ואומרת: "וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וּלְבְנֵי בְנֵיךָ". לא מספיק רק שאתה לבדך תדע את האמונה הזו בלבך. למה? משום שאם אתה לא תספר, אחריך עלול לבוא מישהו שישקר ויכחיש את הכל. בדיוק כפי שאנחנו רואים לצערנו בזמננו, שישנם אנשים רשעים שמכחישים את השואה.

בסך הכל כמה שנים עברו מאז השואה? שמונים שנה! עדיין יש בינינו אנשים חיים שראו את הכל בעיניהם, ועד היום ישנם מקומות שאנשים נוסעים לשם ורואים בעיניהם את הכבשונות ואת האפר, שהם מעידים באופן ברור שהרגו ושרפו שם מיליון יהודים. ובכל זאת, למרות העדויות החיות, יש המעיזים לומר שלא היתה שואה. (ואחד מהם הוא: "הנכבד והנורא הזה" - אבו מאזן...). הם מכחישים את השואה, למרות שאפילו מאה שנה עדיין לא עברו! אם כך הרי ללא העברה מדור לדור היו יכולים הם השנים חס ושלום גם להכחיש ולומר שלא היה מעמד הר סיני.

לכן הקב"ה אומר לנו: אתה חייב להגיד את זה לילדים שלך, והילדים שלך גם הם יגידו ויספרו לילדים שלהם דור אחר דור, שהקב"ה התגלה אלינו בהר סיני, והראה לנו את כבודו ואת גודלו, ואת קולו שמענו מתוך האש (ע"פ דברים ה', כ"א). עלינו לחזק את האמונה הזו בקרבנו ולדעת "כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים בְּשֵׁמִים מְמַעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד".

משה רבנו ולא אחר

הקב"ה אומר למשה רבנו לפני מעמד הר סיני: "הִנֵּה אֲנִי בָא אֵלֶיךָ בְּעָבַת הָעָנָן, בְּעָבֹר יִשְׁמַע הָעָם בְּדִבְרֵי עֲמֹךְ. וְגַם בָּךְ יֵאֱמָרוּ לְעוֹלָם" (שמות יט, ט). הקב"ה לא מסתפק רק בזה שיאמינו בו בעצמו, כי אז יבוא מוחמד ויאמר: "כן, הקב"ה שלח אותי עכשיו להחליף את התורה של משה רבנו". לכן הקב"ה אומר: "בְּעָבֹר יִשְׁמַע הָעָם בְּדִבְרֵי עֲמֹךְ" - שהעם כולו ישמע באוזניו שאני קורא אליך מתוך האש: "משה, משה", ועל ידי הראייה והשמיעה הזו - "וְגַם בָּךְ יֵאֱמָרוּ לְעוֹלָם"! לא יוכל לבוא עוד איזה איש שקר ולטעון טענת נבואה ולומר שהקב"ה שלח אותו.

שלא תמוש התורה מפנינו

זהו כוחו של מעמד הר סיני, ואת היסוד הזה אנחנו צריכים להחדיר עמוק בלבנו ובלב בני ביתנו ביום חג השבועות הבא עלינו ועל כל בית ישראל לחיים טובים ולשלום. יהי רצון מלפניו שנזכה כולנו להתחזק באמונה. האמונה בתורה ובהקב"ה - היא הרגליים שלנו. ומתוך כך נזכה בעזרת השם לקיים את כל מצוות ה'. יהי רצון שלא תמוש התורה הקדושה הזאת מפנינו ומפי זרענו, ומפי זרע זרענו, ומפי צאצאינו, ומפי צאצאי צאצאינו, ומפי צאצאי עמך בית ישראל, ונזכה כולנו לנחול את התורה הזאת לנו ולבנינו אחרינו עד עולם.

מי שברך אבותינו הקדושים, אברהם, יצחק ויעקב, משה ואהרן, דוד ושלמה, הוא יברך את כל עם ישראל בכל מקום שהם. וכל אלו הקוראים בגיליונות. וכל אלו ששמעו ברדיו היקר 'קול ברמה'. וכל אלו שמתחזקים באמונה. ה' יתברך ברחמי ימלא כל משאלות לבנו לטובה ולברכה, ונזכה ונחיה, תורה, טובה וברכה בעולם הזה ובעולם הבא.

ראיתי שכתבו, שהשבוע הזה יכול להיות שתפרוץ מלחמה בין האמריקאים לבין האיראנים. יהי רצון שאנחנו, בצל כנפיו של הקב"ה נחסה ונתלונן, הקב"ה יהיה איתנו, ויצליח אותנו גם במלחמה הזאת, נגד כל אויבנו ושונאינו וכל מבקשי רעתנו. תזכו לשנים רבות, נעימות וטובות, אמן ואמן.

יו"ל ע": ישיבת "כסא רחמים"

המרכז: רח' הרב עוזיאל 26 בני ברק

עורך: הרב דוד נחום הגהה וביקורת: הרב יהושע כהן

להערות והארות: a0733718074@gmail.com ליצירת קשר: 0533-121357

לקבלת העלון במייל שלחו בקשה ל: ktr1700505152@gmail.co

